

บทที่ 5

บทสรุป

หลังจากที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1944 จากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเงินและการคลังที่เบรตตัน วูดส์ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาเกือบ 56 ปีแล้วที่องค์การนี้จึงได้ถือกำเนิดขึ้น ดำรงอยู่และเติบโตขึ้นท่ามกลางการขยายตัวของระบบทุนนิยมโลกตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา เพื่อให้ประเทศที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการขาดดุลการชำระเงินด้วยตนเองได้กู้ยืมเงินเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีต้องใช้มาตรการภายในประเทศเพื่อเพิ่มเงินตราต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศให้มากที่สุดในการบรรเทาปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน โดยใช้มาตรการกีดกันทางการค้า การเพิ่มภาษีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศหรือลดค่าเงินของตนลงเพื่อให้สามารถขายสินค้าได้มากขึ้น ดังนั้นกองทุนการเงินระหว่างประเทศจึงเป็นองค์การที่ก่อให้เกิดความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศและช่วยป้องกันมิให้เกิดวิกฤตการณ์การชำระเงินลุกลามจนมีอาจแก้ไขปัญหาได้

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประสบกับปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 1997 จนต้องขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศในรูปแบบเงินกู้ฉุกเฉินจำนวน 17.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีสาเหตุภายในประเทศ ได้แก่

ประการแรก ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาจากการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดในด้านการเปิดเสรีทางการเงิน โดยที่พื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศยังไม่พร้อม ซึ่งได้ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจตามมาคือ

- การก่อหนี้สินต่างประเทศ ซึ่งนับตั้งแต่มีการเปิดกิจการวิเทศธนกิจขึ้นในปี ค.ศ. 1993 นั้น มีการหลั่งไหลของเงินทุนจำนวนมากจากต่างประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะการก่อหนี้สินจากภาคเอกชน

- ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ซึ่งประเทศไทยมีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

- ปัญหาจากการส่งออกของประเทศไทยในตลาดโลกที่ลดลงและการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการส่งออกเป็นปัจจัยสำคัญที่การผลักดันให้เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวในระดับสูงแต่กลับมีอัตราการเจริญเติบโตที่ลดลงจนเหลือศูนย์ ในปี ค.ศ. 1996 ในขณะที่การนำเข้าสินค้ากลับเพิ่มขึ้นอย่างมาก

- ปัญหาจากภาคอสังหาริมทรัพย์ที่มีเกินความต้องการและมีการกู้เงินเพื่อใช้ในการเก็งกำไรที่ดินและในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์

- ปัญหาความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงินและปัญหาการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

ประการที่สอง คือปัญหาที่นักการเมืองขาดวิสัยทัศน์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมัยใหม่ซึ่งปัจจัยทางการเมืองถือได้ว่ามีส่วนสำคัญเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบริหารประเทศโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและเป็นการแก้ไขปัญหามาในระยะสั้นเพื่อที่จะได้นำผลงานดังกล่าวไปสนับสนุนผลงานในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

ประการที่สาม คือพื้นฐานทางสังคมและการศึกษาของไทยยังไม่พร้อมเพื่อที่จะพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นแรงงานที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืนเป็นเรื่องที่ยากลำบาก

ประการที่สี่ คือปัญหาที่มาจากความล่าช้าและการบิดบังข้อมูลของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปต่อสู้กับนักเก็งกำไรต่างประเทศจนใกล้หมดและต้องปล่อยให้ค่าเงินบาทลอยตัวในที่สุด

ส่วนสาเหตุจากภายนอกประเทศที่มีอาจควบคุมได้ ได้แก่

ประการแรก การถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือจากสถาบันต่างประเทศหลายครั้งตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน ค.ศ. 1996 จนถึงปี ค.ศ. 1997

ประการที่สอง การเข้ามาเก็งกำไรจากนักค้าเงินต่างประเทศ

ประการที่สาม การที่นักลงทุนต่างประเทศเปลี่ยนความสนใจไปลงทุนที่อื่นนั้น

โดยการกู้เงินในรูปแบบเงินกู้ฉุกเฉินกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศนี้เป็นครั้งที่ 4 ที่ประเทศไทยของกู้เงินในรูปแบบนี้ โดยปัญหาวิกฤตการณ์ในปี ค.ศ. 1997 ถือได้ว่ามีความรุนแรงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับครั้งก่อน ๆ เนื่องจากในอดีตการขอกู้เงินกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศนั้นเมื่อปัญหาเริ่มเกิดขึ้น ในขณะที่วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1997 นั้นเป็นการขอกู้เงินเมื่อเหตุการณ์ถึงขั้นวิกฤตมากแล้ว

เมื่อประเทศไทยขอกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ การมีความต้องการเงินมีมากการที่ต้องยอมทำตามเงื่อนไขที่เคร่งครัดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศก็มีมากตามไปด้วย เช่นกันโดยเป้าหมายหลักของการก่อตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อเป็นการสร้างกลไกบางส่วน

สำหรับการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศ โดยวางอยู่ได้พื้นฐานการจัดการทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อผูกมัดสู่การค้าเสรีและการเปิดกว้างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาในส่วนนี้ย่อมเอื้อประโยชน์ต่อประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมากในการใช้ช่องทางดังกล่าวรักษาหรือขยายผลประโยชน์ของตน โดยผ่านกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี

โดยองค์กรของกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ตัดสินใจให้เงินกู้กับประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย คือ คณะกรรมการบริหารมี 24 คน โดยเป็นสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจากประเทศที่มีปริมาณเงินสนับสนุนสูงสุด 5 คน นั่นคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี อังกฤษ และฝรั่งเศส และสมาชิกได้รับการเลือกตั้งอีก 19 คน ซึ่งสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งและเลือกตั้งเข้ามาทั้งหมดนั้นได้รับเลือกเข้ามาเพื่อเป็นตัวแทนในการรักษาผลประโยชน์ของตนและกลุ่มประเทศสมาชิกอื่น ๆ ที่เลือกตนขึ้นมา โดยผลประโยชน์ที่มีความสำคัญในการตัดสินใจให้เงินกู้จำนวน 17,200 พันล้านเหรียญสหรัฐ¹ ต่อประเทศไทยนั้นคือ การเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของประเทศมหาอำนาจทั้งหลาย นั่นคือ ญี่ปุ่นมีสัดส่วนร้อยละ 54 เยอรมนีร้อยละ 11 สหรัฐอเมริการ้อยละ 6 และแหล่งอื่น ๆ อีกร้อยละ 29 นั้น ซึ่งประเทศทั้งหลายเหล่านี้มีตัวแทนในคณะกรรมการบริหารอยู่แล้ว ดังนั้นการตัดสินใจให้เงินกู้กับประเทศไทยโดยคำนึงถึงหนี้สินจำนวนมหาศาลจึงมีความสำคัญมากที่ประเทศที่เป็นตัวแทนในคณะกรรมการบริหารคำนึงในการตัดสินใจให้เงินกู้กับประเทศไทยเพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศของตนเป็นสำคัญ ซึ่งนโยบายของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นการอำนวยความสะดวกในการชำระหนี้สินของประเทศที่กู้ยืมเงินไปสู่ธนาคารของประเทศมหาอำนาจทั้งหลายได้เป็นอย่างดี¹

โดยประเทศมหาอำนาจทั้งหลายมีผลประโยชน์อย่างมากในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งเมื่อวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นกับประเทศไทยเป็นประเทศแรก ในปี ค.ศ. 1997 นั้นบทบาทของประเทศมหาอำนาจทั้งหลายเหล่านั้นมีความแตกต่างกันบ้าง แต่ก็ยังเป็นบทบาทเพื่อรักษาและขยายผลประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 1997 นั้น บทบาทในช่วงแรกของสหรัฐอเมริกามีไม่มากนัก โดยเมื่อประเทศไทยกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกามีบทบาทเพียงเป็นประเทศผู้ร่วมให้เงินจากเงินสมทบของกองทุนการเงินระหว่าง

¹Kavin Danaher ed., *50 Years Is Enough: The Case Against the World Bank and the International Monetary Fund* (Boston: South End Press, 1994), p. 2.

ประเทศจำนวน 4,000 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นและประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย รวมทั้งออสเตรเลีย เป็นประเทศที่ให้เงินกู้กับประเทศไทยโดยตรงร่วมกับเงินสมทบของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจลุกลามไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชีย นั่นคือ เกาหลีใต้และญี่ปุ่น บทบาทของสหรัฐอเมริกามีมากขึ้น เนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ในครั้งนี้เห็นได้อย่างเด่นชัด โดยเฉพาะในส่วนของ การส่งออก และการนำเข้าสินค้า รวมถึงการลงทุนที่เพิ่มขึ้นของสหรัฐอเมริกามายังภูมิภาคนี้

โดย 1 ใน 3 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของสหรัฐอเมริกานั้น เป็นการส่งออกมายังภูมิภาคเอเชีย เมื่อวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นมิได้กระทบกับประเทศไทยเพียงประเทศเดียว แต่ลุกลามไปยังประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกนั้น ทำให้มูลค่าการส่งออกมายังภูมิภาคนี้ลดลงจากจากร้อยละ 19.6 ในปี ค.ศ. 1996 เหลือร้อยละ 18.6 ในปี ค.ศ. 1997 และได้รับผลกระทบอย่างมากตั้งแต่ต้นปี ค.ศ. 1998 ส่วนการนำเข้าสินค้าจากกลุ่มประเทศในเอเชียนั้น เมื่อประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและมีการปล่อยให้ค่าเงินลอยตัว ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินของประเทศเอเชียในต่างประเทศถูกลงนั้นทำให้มีการนำเข้าสินค้าจากกลุ่มประเทศในเอเชียเข้าไปในตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำมาสู่การขาดดุลการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกากับกลุ่มประเทศในเอเชียได้มากขึ้น ด้านการลงทุน พบว่าก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นในเอเชียนั้น กลุ่มประเทศที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีการลงทุนมากที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาคือ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ รองลงมาคือภูมิภาคเอเชียแต่เมื่อวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นในเอเชียในปี ค.ศ. 1998 ประเทศสหรัฐอเมริกาก็กลับมีการลงทุนทางตรงในภูมิภาคนี้มากขึ้น เนื่องจากมีการผ่อนคลายด้านกฎระเบียบให้ต่างชาติลงทุนได้มากขึ้น โดยมีการลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนและเกาหลีใต้มากขึ้น โดยเฉพาะประเทศไทยในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 (ตาราง 4.5 หน้า 109) ส่วนด้านการเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่กับประเทศไทยนั้น สหรัฐอเมริกามีบทบาทน้อยเนื่องจากเป็นเจ้าหนี้ของประเทศไทยเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น แต่บทบาทที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาคือการใช้กองทุนการเงินระหว่างประเทศในการขยายผลประโยชน์ของตนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะกับประเทศไทยในขณะที่ประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ มีบทบาทไม่มากนัก

โดยพื้นฐานการแก้ไขปัญหาประเทศที่ขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ มักมีเงื่อนไขที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การทำให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินมีเสถียรภาพทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยการลดการขาดดุลการชำระเงิน ควบคุมบัญชีเดินสะพัด และการดำเนินการให้เศรษฐกิจขยายตัวในอัตราที่เหมาะสม
2. สนับสนุนแนวความคิดการเปิดเสรีทางการเงินและการค้าระหว่างประเทศ
3. การผ่อนคลายนโยบายที่เข้มงวดสำหรับธุรกิจบางประเภท เพื่อปล่อยให้กลไกของตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. การโอนกิจการที่เป็นของรัฐหรือรัฐมีส่วนเป็นเจ้าของให้แก่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทน

ส่วนที่จะนำมาสู่การขยายผลประโยชน์ของประเทศสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคเอเชียรวมถึงประเทศไทยนั้นคือ การเปิดเสรีด้านการเงินและการค้าระหว่างประเทศ โดยด้านการค้านั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับผลประโยชน์จากการที่ประเทศไทยต้องเปิดตลาดการค้าให้มีความเสรีขึ้น ซึ่งจะไปตามเป้าหมายทางการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอันมาก ส่วนการผ่อนคลายนโยบายที่เข้มงวดสำหรับธุรกิจบางประเภทเพื่อปล่อยให้กลไกของตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะประเทศในเอเชียส่วนใหญ่มีการปกป้อง ผลประโยชน์ของประเทศตนในธุรกิจบางประเภท ให้มีการสัดส่วนการลงทุนในประเทศมากกว่าผู้ลงทุนจากต่างประเทศ อาทิ สัดส่วนเป็น 51 : 49 แต่เมื่อประเทศเหล่านั้นขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศและต้องการเงินลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น การเปิดกว้างในสัดส่วนการถือหุ้นก็เพิ่มขึ้นตามมา ส่วนการโอนกิจการที่เป็นของรัฐหรือรัฐมีส่วนเป็นเจ้าของให้แก่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทนในส่วนของประเทศไทยนั้น ตัวแทนทางการค้าของสหรัฐอเมริกาคือนางเซอร์ลิน บาร์เซฟกี ได้กล่าวในรัฐสภาของสหรัฐอเมริกาว่าควรให้เงินสมทบเพื่อเพิ่มโควตากับกองทุนการเงินระหว่างประเทศในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 จำนวน 14.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ² โดยให้เหตุผลว่าโปรแกรมความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่มีต่อประเทศไทยนั้นเป็นการผูกมัดให้ปรับปรุงโครงสร้างและสัดส่วนใหม่ของบริษัทเอกชนและเร่งให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเร็วขึ้นซึ่งส่วนที่สำคัญ คือ ด้านพลังงาน การคมนาคม สาธารณูปโภค และการคมนาคมสื่อสาร เพื่อจะให้มีการแข่งขันด้านกลไกของตลาดมากขึ้นและลดกฎระเบียบภายในประเทศ ซึ่งสามารถสร้างโอกาสใหม่ทางธุรกิจของบริษัทของสหรัฐอเมริกาได้อย่างมหาศาล²

²Nicola Bullard, Walden Bello and Kamal Malhotra, "Americanisation of Thai Economy," The Nation April 3, 1998 : A 4.

นอกจากนี้เมื่อสหรัฐอเมริกาโดยการนำของฝ่ายบริหารของประธานาธิบดีคลินตันต้องการให้รัฐสภาของสหรัฐอเมริกานุมัติเงินสมทบกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวน 18 พันล้านเหรียญสหรัฐ^๑ นั้น เนื่องจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ใช้เงินให้ความช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของเอเชีย และรัสเซียจำนวนมหาศาลทำให้เงินให้ความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศลดน้อยลงไปอย่างมาก หลังจากมีการถกเถียงกันเกือบปีในรัฐสภาที่อนุมติเงินสนับสนุนต่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยการให้เงินดังกล่าวนี้มีได้เป็นการให้เงินเปล่า ๆ มีเงื่อนไขที่ต้องการให้มีการปฏิรูปนโยบายและการปฏิบัติในกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ต้องการให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีความโปร่งใสในการทำงานมากขึ้น สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งความต้องการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของสหรัฐอเมริกา คือ นายโรเบิร์ต รูบิน สั่งการให้ คาริน ลิซซาเกอร์ ตัวแทนของสหรัฐอเมริกาในคณะกรรมการบริหารของกองทุนการเงินระหว่างประเทศสนับสนุนนโยบายตามที่สหรัฐอเมริกาต้องการอย่างแข็งขันในเรื่องการใช้อำนาจการลงคะแนนเสียงต่อต้านการใช้เงินกู้ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศหากเห็นว่าการใช้เงินดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้กับประเทศที่ขอความช่วยเหลือได้ ซึ่งตัวแทนของสหรัฐอเมริกาในคณะกรรมการบริหารได้ตอบสนองความต้องการของรัฐสภาสหรัฐอเมริกา โดยร่วมกับตัวแทนคณะกรรมการบริหารของประเทศแคนาดา เยอรมัน ฝรั่งเศส อังกฤษและญี่ปุ่นเสนอโครงการทำงานเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศในด้านความโปร่งใส ความสามารถชี้แจงเหตุผลในการดำเนินงาน เป้าหมายและการตัดสินใจในองค์กรรวมถึงนโยบายการให้เงินกู้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจผ่านตัวแทนของตนในกองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเทศที่มีการให้เงินสนับสนุนสูงสุดต่อกองทุน ซึ่งมีความสามารถกำหนดสิ่งต่าง ๆ ให้ประเทศที่มีปริมาณเงินสนับสนุนน้อยกว่าในกองทุน โดยเฉพาะประเทศผู้ขอกู้เงินยอมรับในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

เมื่อกองทุนการเงินระหว่างประเทศสามารถสร้างเงินเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ประสบปัญหาได้เองต้องมีการให้เงินสนับสนุนจากประเทศสมาชิกทั้งหลาย ดังนั้นประเทศที่มีการให้เงินสนับสนุนมากย่อมมีบทบาทในการบริหารงานและการตัดสินใจภายในองค์กรเป็นอย่างมาก และเมื่อประเทศใดต้องการเงินกู้ การตัดสินใจให้เงินกู้กับประเทศต่าง ๆ ต้องผ่านคณะกรรมการบริหารซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการอนุมัติให้เงินกู้ซึ่งเป็นตัวแทนที่รักษาผลประโยชน์ของประเทศมหาอำนาจทั้งหลายนั้น เหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจให้เงินกู้กับประเทศใดนั้นนอกจากส่วนหนึ่งจะเป็นการรักษาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศสมาชิกแล้ว เหตุผลเหล่านั้นก็มักเป็นการขยาย

หรือปกป้องผลประโยชน์ที่ได้รับ ความเสียหายหรือผลกระทบหากไม่ให้ความช่วยเหลือประเทศเหล่านั้นเป็นสำคัญ

แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทของกองทุนการเงินระหว่างประเทศควรจะมีการปฏิรูป โดยเฉพาะการมีอำนาจและโครงสร้างการลงคะแนนเสียงที่ประเทศพัฒนาแล้วมีอำนาจการลงคะแนนเสียงมากกว่าร้อยละ 60 ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจของประเทศสมาชิกโดยควรมีการเพิ่มอำนาจในการลงคะแนนเสียงของประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะในเรื่องที่จะส่งผลกระทบต่อการค้าเสรีในนโยบายในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ³ นอกจากนี้การมีรูปแบบการแก้ไขปัญหาที่ตายตัวเกินไปโดยมิได้พิจารณาถึงความหลากหลายของปัญหาของประเทศผู้รับเงินกู้ที่มีความแตกต่างกัน ปัญหาจากไร้เสถียรภาพทางการเงินของประเทศต่าง ๆ ที่ขอความช่วยเหลือยังคงมีอยู่ ซึ่งมีการศึกษาพบว่า มีประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของ 89 ประเทศที่กู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศสภาพเศรษฐกิจมิได้ดีขึ้นและจาก 32 ประเทศนั้นมีสภาพที่แย่กว่าเดิมอีก⁴ ดังนั้นบทบาทของกองทุนการเงินระหว่างประเทศควรคำนึงถึงประเทศที่กำลังพัฒนาให้มากขึ้นกว่าการค้าเสรีถึงประโยชน์ของประเทศมหาอำนาจทั้งหลายที่ควบคุมการค้าและการตัดสินใจอย่างมากในองค์การ

อย่างไรก็ตาม ในที่สุดแล้วกองทุนการเงินระหว่างประเทศก็ยังคงมีบทบาทให้ประเทศที่ประสบปัญหาการขาดดุลการชำระเงินพึ่งพาต่อไป โดยเฉพาะจากประเทศที่กำลังพัฒนา ในขณะที่การปฏิรูปโครงสร้างของกองทุนการเงินระหว่างประเทศในกระแสของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องเกิดขึ้น เพื่อให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศสามารถแก้ไขปัญหาความไร้เสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของประเทศที่ขอรับความช่วยเหลือยิ่งขึ้น

³Duncan Green, "Make Global System Work for the Poor," The Nation (April 23, 1999) : A5.

⁴"Baht Fever," Nation Review. December 22, 1997 Available From Database